

Deelopdracht 1: Voorstel voor besluit over nieuwe veiligheidsnormen

Nederland heeft 3.500 kilometer primaire waterkeringen. Dat zijn dijken, duinen of gemalen die het land beschermen tegen de zee en grote binnenwateren zoals het IJsselmeer, de Rijn of Waal.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat economische waarde en mensen achter de keringen goed beschermd blijven en dat die keringen ook de komende eeuw veilig blijven? Aan welke normen moeten ze dan voldoen?

Actualiseren veiligheidsnormen

De veiligheidsnormen tegen water zijn vastgelegd in de Waterwet op de waterkering. Deze gelden voor de primaire waterkeringen in ons land. De normen dateren uit de jaren 60, na de watersnoodramp in 1953. Sinds die tijd is zowel het aantal mensen als de economische waarde achter de dijken, duinen en dammen sterk toegenomen. Deze stijgen ook de komende decennia verder. De potentiële gevolgen van een overstroming worden daardoor dus steeds groter.

Daarom wordt in het deelprogramma Veiligheid gekeken in hoeverre het huidige beschermingsniveau tegen overstromingen nog voldoende overeenkomt met de ontwikkelde economische waarden en mogelijke slachtoffers achter de keringen. Dit wordt gedaan door het maken van maatschappelijke kosten en batenanalyses en het onderzoeken van slachtofferrisico's.

Het uiteindelijke resultaat is een kabinetsbesluit, dat nieuwe beschermingsniveaus voor waterveiligheid inhoudt, rekeninghoudend met economische afwegingen en slachtofferrisico's. De nieuwe normen worden vervolgens juridisch vastgelegd in de Waterwet. Op basis van de nieuwe normen worden de waterkeringen getoetst en zonodig versterkt of verhoogd.

Besluiten en (deel) producten	Wanneer
Principebesluit over de waterveiligheidsnormen	2011
Proefdraaien met nieuwe normen	Vanaf 2011
Juridische verankering van de nieuwe normen	Uiterlijk 2017

Samenhang deelprogramma met andere deelprogramma's

Het deelprogramma Veiligheid bereidt keuzes voor die in de gebiedsgerichte deelprogramma's vertaald moeten worden in concrete maatregelen. Dat geldt in het bijzonder voor de geactualiseerde waterveiligheidsnormen; deze bepalen de veiligheidsopgave waar de andere deelprogramma's rekening mee moet houden.

Afstemmen en besluiten

Om te komen tot een goed en weloverwogen besluit wordt er overleg gevoerd met verschillende bestuurlijke partijen, om visies en standpunten te horen en om draagvlak te verkrijgen. Ook worden verschillende adviesorganen gevraagd te adviseren. Het voorstel wordt vervolgens besproken in het nationaal wateroverleg voor landelijke afstemming. Daarnaast houdt het deelprogramma Veiligheid ook ambtelijke en bestuurlijke consultatieronden, om de regio's te horen en hen te informeren over de inhoud en het proces van het voorstel.

De bewindspersoon van Verkeer en Waterstaat legt het voorstel met de nieuwe beschermingsniveaus voor aan het kabinet, dat er vervolgens een besluit over

neemt. De juridische verankering van het besluit gebeurt in 2017, na het proefdraaien met de nieuwe normen.

Veiligheidsnormen

De huidige veiligheidsnormen worden uitgedrukt als de gemiddelde overschrijdingskans (de kans dat een waterkering niet bestand is tegen bepaalde waterstanden en golven) per jaar van de hoogste hoogwaterstand waarop de primaire waterkering moet zijn berekend.

De kans op de hoogste hoogwaterstand varieert per gebied. Van 1/4000 voor Noord- en Zuid-West Nederland, tot 1/2000 voor het merengebied (IJsselmeer en Markermeer), tot 1/1250 voor de grote rivieren en tot 1/250 per jaar voor keringen langs de Maas in Limburg. Iedere 6 jaar toetsen de waterkeringbeheerders of de primaire waterkeringen aan deze wettelijke normen voldoen. Zo is duidelijk of de waterkering op orde is. Zo niet, dan moet deze worden verbeterd.